

Президент Ислам Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн тўртинчи сессиясидаги нутқи

писнинг Саноат, спорт ва алоқа маърасаси раиси ўрини «Электрон тилда»ги қонун лойиҳага тақдим этди. Бу маъслада «Ўзбекистон» журнали бош мухбирини журналистларга ўқитишга раислигида Х.Дустиқматов «Бозоронгера» шалба оғирлик хамияти билан, Қуққўргон ва Н.Чориев, «Ночикариш бирлашар» қонғишга раив, парламентнинг ала табиати мухбир

ВАТАНИМИЗНИНГ ТИНЧЛИГИ ВА ХАВФСИЗЛИГИ ЎЗ КУЧ-ҚУДРАТИМИЗГА, ХАЛҚИМИЗНИНГ ҲАМЖИҚАТЛИГИ ВА БУЖИЛМАС ИРОДАСИГА БОҒЛИҚ

(Боши 1-бетда)

Азиз дўстлар!
Ҳаётнинг ўзи юртимизда янги давлат, янги жамият барпо этиш учун халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан танлаб олган тараққиёт йўлининг тўғрилигини тасдиқламоқда. Ҳозирги кунда бизнинг ҳеч кимдан ҳам бўлмайдиган ҳаётга эришиш йўлида кўлга киритаётган ютуқларимизни, дунё бизни тан олаётганини кўриб, сизлар қатори, бутун халқимиз қатори мен ҳам гурунланаман.

Агарки, бугун фақат марказда эмас, балки Ўзбекистоннинг узоқ-яқин шаҳар ва қишлоқларида яшаётган инсонлари, уларнинг савияси ва дунёқараши, ҳаёт тарзини 90-йиллардаги ҳолат билан солиштирадиган, ҳолисона кўз билан баҳолайдиган бўлсак, бизнинг юртимиз шу кеска даврда қандай масофани босиб ўтгани, қандай марраларни эгаллаганини тушуниш, англаш қийин эмас, деб ўйлайман. Энг муҳими, бугунги Ўзбекистон фуқароси ўзининг ҳаётини танқидий баҳолаш билан бирга, ўзи ва оиласининг, юртининг келажагини яққол тасаввур этади ва бунга эришиш учун нималар қилиш кераклигини, жамиятимизда қандай ўзгариш ва ислохотларни амалга ошириш зарурлигини, нима ҳисобидан тараққиёт тоғлан давлатлар яшаётган ҳаёт даражасига кўтарилиш мумкинлигини яхши англайди.

Биз жаҳондаги барча эзгу ниятли, тараққиётпарвар халқлар ва миллатлар билан ҳамжиҳат бўлиб, нафақат гарб давлатлари, балки Япония, Жанубий Корея, Малайзия каби ривожланган шарқ мамлакатларида бўлганидек, эркин ва фаровон ҳаёт қуришга интилоқдамиз.

Мамлакатимизни демократик таъминлаш, илм-фан ютуқлари, юксак технологиялар асосида модернизация қилиш билан бирга, муқаддас динимизни, миллий ўзгирлигимизни асраб-авайлаб яшашни мақсад қилиб қўйганмиз. Бу эзгу макссадларни рўйбга чиқариш учун юртимизда мавжуд бўлган соҳаюхат ва бойликларни ишга солиш, улардан оқилона фойдаланиш, аввало, ўз куч ва имкониятимизга, ота-боболаримиздан қолган бебаҳо мерос, миллий урф-одат ва анъаналарга сўяниш, қадриятларимизни тиклаш, бир-биримизга елкадош бўлиш эҳтиёжини халқимиз бугун ҳар томонлама тушуниб етди. Айни вақтда умумбашарий ютуқларни ўзлаштириш, ёш авлодни шу асосда тарбиялаш, дўстни ганимдан ажратиш, бизга қўл узатаётган хайроққа шериклар билан ҳамкорликда эртанги кунимизни қуриш, жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллашга қаратилган олий макссадларимиз ҳақида бугун орқича тарғибот олиб боришга ҳожат йўқ, деб ўйлайман. Ва мана шундай ҳолатни, яъни оддий фуқароларимизнинг умумий ва сиёсий савияси нақадар ўсганини юртимиз кейинги даврда эришган ютуқларнинг энг муҳими, деб ҳисоблайман.

Шундай экан, ўзимизга бир савол берайлик: бизнинг танлаган йўлимиз қилмаларга ёқадми-ю, қилмаларга ёқмайди? Бу саволларга жавоб топиш ва тегишли хулосалар чиқаришга қўлни қўрган, дошимдан халқимизнинг ақли ва қурби етади, деб ўйлайман.

Барчамизга аён бўлиши керакики, ганимларимизнинг асосий нияти - Ўзбекистонда ҳукм сураётган тинчлик ва оқилолликни, жамиятимиздаги бунёдкорлик муҳитини, бугун биз барпо этаётган, фаровон ва осуда ҳаётни бузиш, тобора кучга қираётган давлатимизни ағдариш, танлаган йўлимиздан қайтаришдир. Одамларимизнинг юрагига ваҳима ва қўрқув солиш ҳисобидан уларнинг эртанги кунга бўлган ишончини йўқотиш, бир-бирига қарши қўйиш, юртимизда, минтақамизда ўз манфаати, ўз сёвасини ўтказишдан иборат.

Буллар ўз макссадларига эришиш учун одамларни, аввало, содда, билими ва ҳаёт тажрибаси паст кишиларнинг оғи ва тафаккурини қалғитишга уринади. Уларни муқаддас динимизга, унинг асл қадрият ва бойликларига бўлган қизиқиш ва интилишларидан ғаразли ниятларда фойдаланади. Охириги тўрт-беш йил давомида тўплаган маълумотлар шуни кўрсатадики, бундай мараз ва қаҳиш ниятли кучлар ва марказлар жуда чуқур ўйланган, қатта маблағ билан таъминланган, узоқни кўзлайдиган дастур ва режаларга, шуни ҳам таъкидлашимиз керакики, энг замонавий восита ва имконият-

ларга эга. Улар, ўзининг таъсирига тушган кишиларнинг миёнасини заҳарлаш мақсадида, ҳеч қандай соғлом ақлга сиймайдиган бузғунчи ақида ва ғояларни, шу жумладан, «Хизбут-таҳрир» оқимида кенг тарқалган халифалик қуриш даъватларини ишлатади.

Нима эмиш, барча мусулмон динига мансуб халқлар халифалик деб ном олган ва битта халифа бошқарадиган ягона диний давлатга бирлашиб, бизнинг асосий Қомушимиз - Конституция ва қонунлар ўрнига, ўрта асрларда ҳукм сурган ақида ва одатларга итбат қилиш асосида яшаб, кун кўришимиз керак эмиш. Давлатни бошқариш, унинг ҳужалик ва иқтисодиётини тебратиш у ёқда турсин, оддий оиланинг даромад ва буюмда ташвишларидан - ниманинг қаердан ва нима ҳисобидан, қандай меҳнат эвазига қелишидан хабардор бўлган ҳар қандай ақли расо одам бундай ғояларнинг сохталлигини англаши, уларнинг ҳақиқий баҳосини бериши мумкин. Бундай сохта, замирида ҳеч қандай асос бўлмаган сафсаталар ҳақида гапирганда, аввало бугун биз XXI асрда яшаётганимизни эсдан чиқармаслигимиз керак. Ва ҳозирги ўш мураккаб, шиддат билан ўзгариб, тараққиёт топаётган, компьютер ва телекоммуникация даврининг минг йиллар олдин мавжуд бўлган шароити ва вазиятдан ер билан осмонча фарқи борлигини оддий одам ҳам тасаввур қилиши қийин эмас.

Ҳеч қайси давлат, жаҳоннинг қайси қитъасида жойлашганидан қатъи назар, бугун дунё бозори ва халқаро ҳамжамиятдан ажралган ҳолда ва замон талаб қилаётган қонуналарга итбат қилмаган давлатлар итбат қилмасдан туриб, ўз келажагини қўрқолмайди. Бу ҳақиқатни исботлаб беришга ҳожат йўқ, деб ўйлайман.

Ахир, ҳаммамизга маълум: тарих ғилдирагини орқага қайтариб бўлмайди-ку! Шу нукта назардан қараганда, барча мусулмон давлатларини ягона халифаликка бирлаштириш мақсади ҳам ҳеч қандай ақлга сиймайдиган афсона, десак, асло ҳақ бўлмайди.

Тарихдан маълумки, халифаликни тузиш у ёқда турсин, икки мусулмон давлатини бирлаштириш, мисол учун, ўтган XX асрнинг 50-йилларида Миср давлатининг Сурия ва Ливия каби араб мамлакатлари асосида ягона давлат қуриш ҳаракатлари нима билан тугагани барчамизга аён. Еки Афғонистонда толиблар зўрлик билан ҳарийт этган тизимни минтақадан, ўрта Осиёда қуришни истадиган бирорта одам йўқ, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз, деб ўйлайман.

Ҳеч қандай қонунга итбат қилмайдиган бу мутаассиблар ўз ҳоҳлиғи ва ваҳшийлиги билан, инсон қадри ва қимматини бир тилинган оламдан, майдонларда одамларни қўлдай сўйиб ташлагани билан бутун жаҳон аҳлининг нафратига дучор бўлди.

Ўзингиз айтдинг, бундай тартибларни бизнинг замиримизда ҳам қуришни қимдир ҳоҳлайдими?

Бир масалада барчамиз оғох ва сезгир бўлишимиз даркор. «Хизбут-таҳрир» каби диний оқимлар аҳолининг ичиди, маҳалла ва қишлоқларда ташвиқот ишини бошлаб, ўз сафига аввало ёшларни тортаётган пайтда найрағи ишлатиб, ўзини мусиқадек беозор, фақатгина адолат ўрнатиш тарафдорлари деб қўрсатишга уринади. Лекин тажриба шуни тасдиқлаптики, уллар кучга қирганда ўзининг ҳақиқий қиёфасини кўрсатади.

Ўз сафидан жангариларни майдонга чиқариш учун ҳар томонлама замин тайёрлаб турган бу оқим вақти-соати келганда, ҳоқимиятини, қонуний тизимини ағдариш мақсадида тинч ҳаётни бузиб, уриқити, портлатиб, қон тўкишдек мутлақо зўравонлик ва тажовузкорлик ҳаракатларига ўтиши ҳеч гап эмас. Бундай оқимлар ва уюшмаларнинг низоми ва қондалари кимки уларнинг қараш ва ғояларини қабул қилмаса ёки уларга қўнмаса, буларнинг пешонасига «қофир», «диндан қайтган» деган тамгани босиб, уларга қарши жиход эълон қилиш, ҳатто ота-онасидан ҳам воз кечишни талаб қилади.

Юқорида зикр этилган фикрларни умумлаштириб, мантиқий бир хулосага келишимиз мумкин. Буларнинг барчасини сохта ғояларни тарқатиш, содда фикрлариди-

ган одамларни қалғитиш йўли билан бугун минтақалар ва дунёнинг харитасини ўзгариштиришга, тинч яшаётган халқларни розолат ва жаҳолат замонида қайтаришга, ўз манфур мақсади йўлида иолом динини қурол қилиб олишга уринаётган ақидапараст «доҳий»ларнинг маккоро ва ўта хавфли ўйини, десак, асло ҳақ бўлмайди. Лекин бундай муқдир режаларни бизнинг юртимизда амалга оширишга бўлганлар каттиқ адашди. Биз қандайдир бечора, қимнингидир етаклашига муҳтож бўлган давлат ёки халқ эмасмиз. Биз қўнча ва бетакдор тарихга эга бўлган, дунёни ҳайратга солган улғу мутафаккир ва саркардаларнинг ворисларимиз ва буюк давлат қуришга бел боғлаган халқимиз.

Бизга қарши ёвуз ният билан юрган қўпоруви, бузғунчи кучлар шуни қўлгоғига қўроғишдек қўйиб олсин: Ўзбекистон давлати ўз халқини, ўз заминини ҳар қандай хавф-хатардан ҳимоя қилишга ҳодир. Бунчи ҳеч қим ва ҳеч қачон унутмаслигини хоҳлардим.

Хурматли депутатлар!

Юртимиз бошига иш тушган ташвишли кунларда ҳақондаги қўллаб-қўрғувчи давлатлар, халқаро ташкилотларнинг раҳбарлари халқимизга ҳамдардлик билдириб, бизни қўллаб-қувватлаганини, ўйламанки, жамоатчилигимиз ёхши хабардор. Шулар қаторида, мусулмон давлатларининг раҳбарлари, ислом оламининг кўзга қўрилган сиёсат ва дин намояндларининг бу масалага ҳолис ва соғлом ёндашуви эътиборга сазовор.

Шу ўринда бир мисол келтирмоқчиман. Мисрда чиқадиган «Ас-сиёс» газетасида сиёсатшунос Мухаммад Салом Ўзбекистондаги воқеалар муносабати билан алоҳида бир мақола чоп этирган. Бу мақоланинг таржимаси ақинда «Халқ сўзи» газетасида босилиб чиқди. Муаллиф, содир бўлган воқеаларни таҳлил қилар экан, жумладан, бундай деб ёзади: «Бирон-бир давлатнинг мустақиллиги бўлмаган, диний ва дунёвий илм олиш учун барча шарт-шароитлар тўлиқ таъминлаб қўйилган бу озоқ юртга қарши жиход қилиш - ўзини 90 фоиздан ошмиқ аҳолиси мусулмонлардан иборат бўлган Ўзбекистоннинг мўйини халқига қарши қўйиш демекдир».

Муаллиф экстремистларнинг халифалик қуриш ҳақидаги даъволарига тўхталиб: «Бу тўғта бутун мусулмон умматини номидан бундай сиёсий қаҳирларни ўртага ташлашга қим ҳуқуқ берди» - деган саволни қўяди. - Агар Ўзбекистон мисолда уни талқин қилмайдиган бўлсак, ҳар қандай йўл билан ўз нафсини қондиришга уринаётган бир ғурух лўттибозлар эмас, балки 25 миллионлик мамлакат аҳолисининг амри воҳиблигиндан қелиб чиқиб керак. Бу халқ ўз хоҳиш-иродасини мамлакат раҳбари ва халқ номзодлари сайловларида қўл қўймоғи шарт экан ва бугунга қелиб, ўзи олий вақолат берган шахслардан Ўзбекистон халқининг тинчлиги ва тотувлигини таъминлаб беришни талаб қилишга ҳаққи бор».

Ўйламанки, бундай ҳолис ва ҳаққоний фикрларни шарҳлаб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Мана шундай маърифатли, оқ-қорани танйидий инсонлар тизимсида мусулмон дунёси бу террорчилик ҳаракатлари динимизга мутлақо ёт, беғона эканини ҳар томонлама исботлаб, уларни қаттиқ қораламоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, эл-юртимиз ўз бошидан оғир синов кунларини кечирган бир пайтда бизга ҳамдард бўлган барча инсонларга, чет эллардаги дўстларимизга ўз номидан, халқимиз номидан миннатдорлик билдиришга ижозат этгайсиз.

Мухтарам юртошлар!

Биз бугун нотинч ва таҳликали бир замонда яшамокчимиз. Инсоният юксак орзу-умидлар билан қадам қўйган янги - XXI асрда ҳам халқаро террорчилик дунёнинг турли жойларида ўз ёвуз қиёфасини намойиш этаётгани, айниса, ялли хавфсизликка қатта таҳдид солаётгани барчада ташвиш уйғотмасдан қолмайди.

Ҳозирги вақтда терроризмнинг тажовуздан ўзини холи ҳис қилаётган бирорта қитъа ёки давлатнинг ўзи йўқ. Худди вабо сангари ер юзининг қўллаб-қувватлашга ёқилиб бораётган таъб бўла-қоз эртага қимни нишонга олишини ҳам олдиндан айтиш қийин. Бунчи

кейинги пайтда жаҳоннинг қатор мамлакатларида, жумладан, Туркия ва Саудия Арабистонида, Индонезия, Россия, Испания ва кунчи кеча Сурия давлатида содир этилган террорчилик ҳуружлари ҳам тасдиқлайди.

Бизнинг юртимизда рўй берган қўпорувилик ҳолатлари ҳам ана шу халқаро террорчилик ҳаракатлари билан бевосита боғлиқ, деб айтишга барча асослар бор.

Шу борада ҳаммамиз бир муҳим фикр ва сабоқни яхши англаб олишимиз даркор. Ўз олдимизга қўйган буюк ва эзгу макссадларга эришиш, мамлакатимиз хавфсизлигини таъминлаш вазифасини бажариш аввало ўз куч-қудратимизга, халқимизнинг жипслигига, қучли иродасига боғлиқ.

Албатта, бу масалада бизга хайрихолик билан қарайдиган давлатлар, узоқ-яқин қўшнилариимизнинг ёрдам ва қўмағига ҳам суяниш керак, лекин, охири-оқибатда ўз салоҳиятимизга таъйинимиз лозим. Мамлакатимиз тинчлиги ва хавфсизлигига таҳдид солиши мумкин бўлган барча хатарлардан, юртимизга қарши тузилмаётган турли фитналардан ўз вақтида оғох бўлишимиз, уларни бартараф этиш ололмайди, ён-верига хушёр назар ташлаб, дўстни душмандан ажратолмайди? Қачонча биз атрофимизда қаҳиш ният билан юрган, ичидан заҳарга, фасодга тўлган қимсалардан андиша қилмас, уларнинг қора қилмишларини қош этиб, жойига ўтказиб қўйишга журъат қилолмаймиз? Шаҳар бедарвоза бўлмаганидек, маҳалла ҳам, эл-юрт ҳам эгасиз бўлмаслиги керак-ку, ахир.

Шу борада ҳаётимизнинг ўзи давлат вазифасида, лавозим қурсидада ўтирганлар олдида алоҳида талаб қўймоқда. Давлат хизматидида юрганлардан савлат тўкиб ўтириш, мендан кетгунча, эгасига етгунча, деб, юз бераётган ҳодисаларга томошабин, қузатувчи бўлиш эмас, аввало халқ манфаати, юртимиз тинчлиги ва оқилолликни сақлаш учун қўйиб-ёниб яшашни, бу курашнинг олдинги сафидида бўлишни талаб қилишга ҳақимиз.

Мухтарам юртошлар! Фурсатдан фойдаланиб, мен хурматли ота-оналаримизга, эл-юрт манфаати йўлида жуда қатта иш қилар экан, булар билан олиб келган ҳолатларни таҳлил қилган эканмиз, шуни айтиш керакки, бу жиноятларнинг бошида турган ва уларни ташкил қилганлар ўз қора ниятларига етиш учун аввало қимсаларга суянган, қимсалардан фойдаланган, қимсаларни қурол қилиб ишлатган?

Бундай саволларнинг негизига, илдиизига етиб боришимиз керак. Албатта, сир эмас, ҳар қандай жамиятда, миллатда ичи қора, нафси бало, табиятдан тажовузкорлик ва зўравонликка мойил бўлган, керак бўлса, қотилликка ҳам борадиган қимсалар топилади. Шулар қаторида ҳамма нарсасдан норози, аламзада, ўзининг ғаразли мақсадларини устун қўядиган кишилар ҳам кам эмас. Лекин, биз бир муҳим масалага алоҳида эътибор беришимиз зарур.

Юртимизга қарши бундай тажовуз ва қўпорувилик ҳуружларини ташкил қилиш нияти билан юрган қучларнинг тузоғига тушганларнинг ақсариати биринчи навбатда оилада ҳам, мактабда ҳам жиддий таълим-тарбия олган ёшлардир. Улар ижобий маънодаги ворислик, яъни авлоддан авлодга ўтиб борадиган ибратли анъаналардан йироқ, мухити носоғлом бўлган оилаларда ўсган, омади қўришмаган, ҳаётда ўз ўрнини толмаган, жамият эътиборидан четда қолган ўсмирлардир. Уларнинг таълиминини ҳатто ўрта мактабни битиришга ҳам ақл-идроки, қучи етмаган қимсалар ташкил қилади.

Биз бундай нохуш, ачинарли ҳолатни атрофчила ўрганиб, ундан хулоса ва керакли сабоқлар чиқаришимиз, бунга қарши зарур чора-тадбирларни қўришимиз талаб этилади. Рўй берган бу фожияли ҳодисаларнинг сабаблариди ҳақида гапирганда, афсус

билан яна бир нарсани тан олишга тўғри келади. Яъни, баъзиларимиз давлат бор, унинг органлари, махсус хизматлари бор, тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш уларнинг вазифаси, деган фикрда беғам ва беларво бўлиб юрамиз.

Дарҳақиқат, давлат, унинг тегишли органлари жамиятда тинчлик ва барқарорликни таъминлаш учун, энг муҳими, инсоннинг муқаддас ҳуқуқи - яшаш ҳуқуқини жоний тажовузлардан ҳимоя қилиш учун ташкил этилгани шубҳасиз. Лекин, бир ўйлаб қўрайлик, агар жамият ўзини ҳимоя қилмаса, ҳар қим фақат ўз манфаати билан яшаса, бундай жамиятнинг ҳаёти, келажаги нима бўлади?

Мана шундай лоқайдлик ва беларволикни қўрганда, одам беҳитиёр ёниб кетади, эй, одамзот, қўзининг оқ, Ўзбекистонни вайронга, халқимизни қўлга айлантормоқчи бўлганлардан, бола-ларимизни алдаб, уларни ўзимизга қарши қайраб юрганлардан оғох бўл, деб ҳайқиргиси келади.

Одам хайрон қолади, нега инсон то ўз бошига жудодик ва айрилиқ, мусибат тушмагунча ақлини йиғиштириб ололмайди, ён-верига хушёр назар ташлаб, дўстни душмандан ажратолмайди? Қачонча биз атрофимизда қаҳиш ният билан юрган, ичидан заҳарга, фасодга тўлган қимсалардан андиша қилмас, уларнинг қора қилмишларини қош этиб, жойига ўтказиб қўйишга журъат қилолмаймиз? Шаҳар бедарвоза бўлмаганидек, маҳалла ҳам, эл-юрт ҳам эгасиз бўлмаслиги керак-ку, ахир.

Шу борада ҳаётимизнинг ўзи давлат вазифасида, лавозим қурсидада ўтирганлар олдида алоҳида талаб қўймоқда. Давлат хизматидида юрганлардан савлат тўкиб ўтириш, мендан кетгунча, эгасига етгунча, деб, юз бераётган ҳодисаларга томошабин, қузатувчи бўлиш эмас, аввало халқ манфаати, юртимиз тинчлиги ва оқилолликни сақлаш учун қўйиб-ёниб яшашни, бу курашнинг олдинги сафидида бўлишни талаб қилишга ҳақимиз.

Мухтарам юртошлар! Фурсатдан фойдаланиб, мен хурматли ота-оналаримизга, эл-юрт манфаати йўлида жуда қатта иш қилар экан, булар билан олиб келган ҳолатларни таҳлил қилган эканмиз, шуни айтиш керакки, бу жиноятларнинг бошида турган ва уларни ташкил қилганлар ўз қора ниятларига етиш учун авало қимсаларга суянган, қимсалардан фойдаланган, қимсаларни қурол қилиб ишлатган?

Бундай саволларнинг негизига, илдиизига етиб боришимиз керак. Албатта, сир эмас, ҳар қандай жамиятда, миллатда ичи қора, нафси бало, табиятдан тажовузкорлик ва зўравонликка мойил бўлган, керак бўлса, қотилликка ҳам борадиган қимсалар топилади. Шулар қаторида ҳамма нарсасдан норози, аламзада, ўзининг ғаразли мақсадларини устун қўядиган кишилар ҳам кам эмас. Лекин, биз бир муҳим масалага алоҳида эътибор беришимиз зарур.

Юртимизга қарши бундай тажовуз ва қўпорувилик ҳуружларини ташкил қилиш нияти билан юрган қучларнинг тузоғига тушганларнинг ақсариати биринчи навбатда оилада ҳам, мактабда ҳам жиддий таълим-тарбия олган ёшлардир. Улар ижобий маънодаги ворислик, яъни авлоддан авлодга ўтиб борадиган ибратли анъаналардан йироқ, мухити носоғлом бўлган оилаларда ўсган, омади қўришмаган, ҳаётда ўз ўрнини толмаган, жамият эътиборидан четда қолган ўсмирлардир. Уларнинг таълиминини ҳатто ўрта мактабни битиришга ҳам ақл-идроки, қучи етмаган қимсалар ташкил қилади.

Биз бундай нохуш, ачинарли ҳолатни атрофчила ўрганиб, ундан хулоса ва керакли сабоқлар чиқаришимиз, бунга қарши зарур чора-тадбирларни қўришимиз талаб этилади. Рўй берган бу фожияли ҳодисаларнинг сабаблариди ҳақида гапирганда, афсус

билан яна бир нарсани тан олишга тўғри келади. Яъни, баъзиларимиз давлат бор, унинг органлари, махсус хизматлари бор, тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш уларнинг вазифаси, деган фикрда беғам ва беларво бўлиб юрамиз.

Дарҳақиқат, давлат, унинг тегишли органлари жамиятда тинчлик ва барқарорликни таъминлаш учун, энг муҳими, инсоннинг муқаддас ҳуқуқи - яшаш ҳуқуқини жоний тажовузлардан ҳимоя қилиш учун ташкил этилгани шубҳасиз. Лекин, бир ўйлаб қўрайлик, агар жамият ўзини ҳимоя қилмаса, ҳар қим фақат ўз манфаати билан яшаса, бундай жамиятнинг ҳаёти, келажаги нима бўлади?

Мана шундай лоқайдлик ва беларволикни қўрганда, одам беҳитиёр ёниб кетади, эй, одамзот, қўзининг оқ, Ўзбекистонни вайронга, халқимизни қўлга айлантормоқчи бўлганлардан, бола-ларимизни алдаб, уларни ўзимизга қарши қайраб юрганлардан оғох бўл, деб ҳайқиргиси келади.

Одам хайрон қолади, нега инсон то ўз бошига жудодик ва айрилиқ, мусибат тушмагунча ақлини йиғиштириб ололмайди, ён-верига хушёр назар ташлаб, дўстни душмандан ажратолмайди? Қачонча биз атрофимизда қаҳиш ният билан юрган, ичидан заҳарга, фасодга тўлган қимсалардан андиша қилмас, уларнинг қора қилмишларини қош этиб, жойига ўтказиб қўйишга журъат қилолмаймиз? Шаҳар бедарвоза бўлмаганидек, маҳалла ҳам, эл-юрт ҳам эгасиз бўлмаслиги керак-ку, ахир.

Шу борада ҳаётимизнинг ўзи давлат вазифасида, лавозим қурсидада ўтирганлар олдида алоҳида талаб қўймоқда. Давлат хизматидида юрганлардан савлат тўкиб ўтириш, мендан кетгунча, эгасига етгунча, деб, юз бераётган ҳодисаларга томошабин, қузатувчи бўлиш эмас, аввало халқ манфаати, юртимиз тинчлиги ва оқилолликни сақлаш учун қўйиб-ёниб яшашни, бу курашнинг олдинги сафидида бўлишни талаб қилишга ҳақимиз.

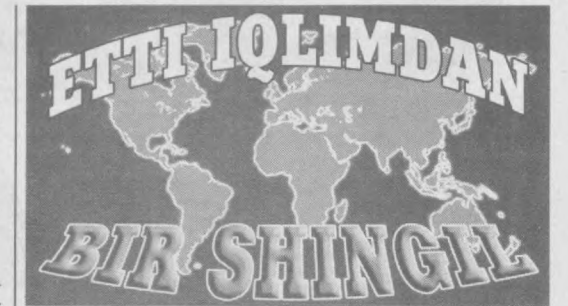
Мухтарам юртошлар! Фурсатдан фойдаланиб, мен хурматли ота-оналаримизга, эл-юрт манфаати йўлида жуда қатта иш қилар экан, булар билан олиб келган ҳолатларни таҳлил қилган эканмиз, шуни айтиш керакки, бу жиноятларнинг бошида турган ва уларни ташкил қилганлар ўз қора ниятларига етиш учун авало қимсаларга суянган, қимсалардан фойдаланган, қимсаларни қурол қилиб ишлатган?

Бундай саволларнинг негизига, илдиизига етиб боришимиз керак. Албатта, сир эмас, ҳар қандай жамиятда, миллатда ичи қора, нафси бало, табиятдан тажовузкорлик ва зўравонликка мойил бўлган, керак бўлса, қотилликка ҳам борадиган қимсалар топилади. Шулар қаторида ҳамма нарсасдан норози, аламзада, ўзининг ғаразли мақсадларини устун қўядиган кишилар ҳам кам эмас. Лекин, биз бир муҳим масалага алоҳида эътибор беришимиз зарур.

Юртимизга қарши бундай тажовуз ва қўпорувилик ҳуружларини ташкил қилиш нияти билан юрган қучларнинг тузоғига тушганларнинг ақсариати биринчи навбатда оилада ҳам, мактабда ҳам жиддий таълим-тарбия олган ёшлардир. Улар ижобий маънодаги ворислик, яъни авлоддан авлодга ўтиб борадиган ибратли анъаналардан йироқ, мухити носоғлом бўлган оилаларда ўсган, омади қўришмаган, ҳаётда ўз ўрнини толмаган, жамият эътиборидан четда қолган ўсмирлардир. Уларнинг таълиминини ҳатто ўрта мактабни битиришга ҳам ақл-идроки, қучи етмаган қимсалар ташкил қилади.

Биз бундай нохуш, ачинарли ҳолатни атрофчила ўрганиб, ундан хулоса ва керакли сабоқлар чиқаришимиз, бунга қарши зарур чора-тадбирларни қўришимиз талаб этилади. Рўй берган бу фожияли ҳодисаларнинг сабаблариди ҳақида гапирганда, афсус

билан яна бир нарсани тан олишга тўғри келади. Яъни, баъзиларимиз давлат бор, унинг органлари, махсус хизматлари бор, тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш уларнинг вазифаси, деган фикрда беғам ва беларво бўлиб юрамиз.

ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТ САЙЛАНДИ

Македонияда бўлиб ўтган президентлик сайлови ўз якунига етди.

Сайлов натижасига кўра, 62 фоиз овоз билан Македония бош вазири Бранко Чрвенковски мамлакат президентлигига лойик қўрилди. Ёдингизда бўлса, жорий йилнинг феврал ойида Македониянинг аввалги президенти Борис Трайковски Боснияда авиаҳалокатга учраб ҳалок бўлган эди. Энди унинг ўрни

Шу йилнинг март ойи охирида Миср ташқи ишлар вазирлиги қўшидаги Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари билан техникавий ҳамкорлик ҳам-гармаси ташкил этган «Пахта ва бугдой етиштиришда янги технологияларни қўллаш» мавзусидаги илмий семинарда иштирок этдиш учун ушбу мамлакатда сафарда бўлди.

Бизни кўпроқ у ерда қишлоқ хўжалиги соҳасида қилинаётган ишлар қизиқтирди.

Миср жуда қадимий тарихга эга давлат. Унинг умумий ер майдони 1,1 млн. кв. км. Аҳолиси — 70 миллион киши. Ушбу мамлакатда 3,8 миллион гектар сугориладиган ер майдонида деҳқончилик қилинади. Бу умумий ер майдонининг аттиги 4 фоизини ташкил этаркан. Қолган ерлар сарходан иборат. Ушбу ерларнинг 2,500 минг гектарига галла, 315 минг гектарига пахта, 500 минг гектарига макка ва қолган майдонларга сабзавот ҳамда бошқа экинлар экилади.

Деҳқончилик Нил дарёси бўйлаб энг яқини 10 км, узоғи 50 км кенгликда юритилади. 95 фоиз ерлар дарё сувидан сугорилади. Янги ўзлаштирилаётган сархорларда эса ер ости сувларидан фойдаланилади.

Миср аҳолисининг донга бўлган йиллик эҳтиёжи 13 млн. тонна бўлиб, шунинг 7-7,5 млн. тоннаси ўзида етиштирилади, қолган қисми четдан ҳарид қилинади. Галла ҳосилдорлиги Нил дарёсининг қуйи қисмида ҳар гектаридан 60 ва ундан ортиқ, урта қисмида 20-25, сархор қисмида 10-15 центнерни ташкил этади.

Бошқоқ дон уруғи ноябр ойида 25 см чуқурликда шудорланган ерга гектарига 160-180 кг меъёрга экилиб, сугориш орқали ундириб олинади. Киш даврида ҳам вегетация тўхтамайди, баҳор ойлари ёғин бўлмаса-да, галла учун жуда қулай, апрел-май ойида дон тўлиқ пишида. Бу ерда галла ўсимлиги биздаги каби совуқ, иссиқ, яъни ҳароратнинг кескин ўзгариб туриши каби табиқатнинг нуқул-лай таъсирига умуман тўшмайди. Хаво курак бўлганлиги сабабли галла турли касалликларга чалинмайди. Бугдойнинг баҳорги навлари экилади.

Мисрда фақат ингичка толали пахта етиштирилар экан. Утган йили 315 минг гектар ерда пахта етиштирилиб, 291 минг тонна пахта толаси ишлаб чиқарилган. Уртача ҳосилдорлик ҳар гектарига 32 центнерни ташкил этган.

Ишчи қучи етарли бўлгани учун чигит экинни ташқари қолган барча ишлар қўлда бажарилади. Ғузани озиклан-тириш меъёрлари галлага ўхшаш. Пишиб етилган ҳосил сентябр ойида икки марта териб олиш билан яқунланади.

Етиштирилган пахта мамлакатнинг ўзида тўлиқ қайта ишланиб, тайёр ва ярим тайёр маҳсулот ҳолатига келтирилади.

Ушбу мамлакатда галла, пахта ва бошқа экинлар навларини жойлаштириш устидан қаттиқ назорат ўрнатилган, яъни нав танлашга стратегик аҳамиятга эга давлат иши сифатида қаралади. Хар йили экиладиган навлар рўйхати эълон қилинади ва экиладиган майдон хари-талари чизилади. Бугунги кунда Мисрда тупроқ-иклим шароитига қараб гал-ланинг 11 та, пахтанинг 10 нави туман-лаштирилган. Янги нави ишлаб чиқа-

чилик қилиш ҳаёт тақозосидир. Сархор-даги деҳқончилик тўлиқ давлат томони-дан қўллаб-қувватланган. Қўлланлаёт-ган минерал ўғитлар самарадорлигини ошириш, тежамкорлик қозонган давлат дастури ишлаб чиқилган. Мисрнинг 30-35 фоиз ер майдони шўрланган. Шўрланган ерлар учун ҳам махсус дав-лат дастури ишлаб чиқилган. Унда шўрланишни қаматиришга қаратилган чора-тадбирлар, фермерларга берилди-ган имтиёзлар кўрсатилган.

Мисрдаги мавжуд 93 фоиз ерлар фер-мерларга хусусий мулк шаклида берил-

ча қулай об-ҳаво шароити, тупроқ унум-дорлигини ошириш, шўрланишга қарши кураш, минерал ўғитлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш каби давлат дастурига асос қилиниши, нав тан-лаш, уруғчилик устидан қаттиқ давлат назорат ўрнатилганини, хар йили ал-машлаб экишга асосланган навларни жойлаштириш аниқ режасининг белги-ланиши, ерга фермер мулки шакли, уларга қўрсатилаётган қўқори даража-даги сервис хизмати, фермерларнинг ўз меҳнатидан манфаатдорлиги бу дав-латда экинлардан ўзига яраша барқа-

МИСР ЗИРОАТЧИЛИГИ

ришга, жорий этишга олдиндан пухта ҳозирлик қилилади. Турли тупроқ-иклим шароитларига синаовдан ўтган нав уруғи етарлича қўйилирилади. Мутахассис ва фермерлар ушбу нав билан таништири-лади, сўнгга экишга жорий этилади. Нав алмаштиришга жуда эҳтиёткорлик билан ёндашилади, тартибни бузганлар қаттиқ жазоланади. Ғуза ва бугдойнинг 20 йил олдин раёйонлаштирилган навлари ҳамон экилиб, юқори ҳосил оли-моқда. Нав танлагичга етиштирил-ган ҳосилнинг асосий сифат кўрсат-кичларидан бири деб қаралади.

Мисрда қишлоқ хўжалик экинлари уруғчилиги давлат монополияси ҳисоб-ланади. Экинларнинг дастлабки уруғчи-лиги билан тақриба станциялари, эли-та уруғчилиги билан махсус давлат уруғчилиги хўжаликлари ва фермерлар шугулланади. Фермерларга қишга та-всия этилган навнинг юқори сифатли уруғлари давлат томонидан арзонлаш-тирилган нархларда етказиб берилиб, уруғга талаб қишлоқ хўжалиги вазирли-ги томонидан белгиланган экинлари жойлаштириш режасига қўра аниқлана-ди.

Мисрда фойдаланиладиган ер жуда кадрланади, чунки 70 млн. аҳоли асо-сий қисмининг турмуш кечирishi 4 млн. гектар ер билан боғлиқ. Ердан унумли фойдаланмаслик, талон-тороқлик, унинг унумдорлигини пайсатириш ҳоллари қонун йўли билан қораланади. Ерни те-жаш мақсадида мисрликлар қишлоқда ҳам қўп қаватли уй қуришга одатланган. Ёнингачилик бўлмаслиги сабабли уй-ларнинг усти тугалланмайди, янги уй-лар усти қаватда қурилиши давом эта-ди. Ҳамма ерда алмашлаб экишга қатъий риоя этилади. Экинмаган бирор қарч ер йўқ. Қўмдан иборат сархорда деҳқон-

ган. Фермерларга хар йили Қишлоқ хўжалиги вазирлиги томонидан давлат ресурслари ва аҳолининг қишлоқ хўжа-лиқ маҳсулотларига эҳтиёжини қонди-риш ҳамда тупроқ унумдорлигини сақла-лаш мақсадида алмашлаб экишга риоя этилган ҳолда экинлари жойлаштириш режаси белгиланади. Ушбу режани бу-зиш, бошқа экин, нав, уруғ экиш қонун-ни бузиш деб қаралгани учун жавобгар

БИРНИ КЎРИБ, ФИКР ҚИЛ

қаттиқ жазоланади. Фермерлар тайёр-ловчи, қайта ишловчи ташкилотлар билан махсулот етказиб бериш бўйича ик-тиёр шартнома тўзлади.

Фермерларга ёниги, ўғит, уруғ, тех-ника ва бошқа хизматлар яхши йўлга қўйилган. Фермер даладан бир қадам чиқмайди, нефт, ўғит ёки уруғни олиб уйда сақламайди, тўғридан-тўғри дала-га чиқаради. Қулай об-ҳаво шароити, яратилган сервис хизмати ва фермер-нинг самарали меҳнати шартномалар-нинг хар йили сўзсиз бажарилиши, яхши даромад олишининг асосий омилдир.

Мисрда қишлоқ хўжалик тармоғида янги иш жойлари ташкил этишининг ан-тика усуллари қўлланилади. Масалан, қишлоқ хўжалиги соҳасида ўқув юр-тларининг битирувчилари учун «Муборак-лоийхаси» жорий этилган. Унга қўра хар бир 30 ёшгача бўлган, турмуш қурмаган битирувчи танлов асосида сархорга бо-риб 2 гектар ер олиши, уни ўзлашти-риш билан боғлиқ жараянлар учун им-тиёзли кредитлар олиш ҳуқуқига эга. Шу йўл билан 140 минг гектар сархор ўзлаш-тирилган, у ерда қарийб 1 миллион янги ишчи ўрни яратилган.

Мисрнинг деҳқончилик учун бирмун-

дор юқори ҳосил олиш заминни ҳисоб-ланади.

Мисрдан қайта туриб, бу мамлакат қишлоқ хўжалиги соҳасида эришяётган ютуқларнинг боиси уларнинг ўз фаоли-тида энг аввало маълум қонун-қонда ва тартибларга қаттиқ риоя этишда экан-лигини ҳис қилдик.

Мамлакатимизда ҳам қишлоқ хўжа-лигини бозор иқтисодиёти шароитида юртишнинг тақомиллашган ме-ханизмлари, қонун ва тартиблар ишлаб чиқилган. Баъзи жой-ларда ана шу тартиб-қондалар-нинг жадал ривожланиб кетишига тўсиқ бўлаётганлиги кўриниб турибди.

Республикаимизда нав танлаш ва уруғ-чилик тизими бўйича бир қатор қонун ва қондалар жорий этилган. Шунга қара-масдан, даладарда экинларнинг нав-лари жуда қўлайиб кетди. Уларнинг айри-лари республикаимизнинг турли тупроқ-иклим шароитларида чуқур ўрганилмас-дан, уруғчилиги ташкил этилмасдан, му-тахассис ва фермерлар нав тўғрисида етарли маълумотга эга бўлмасдан жо-рий этилмоқда. Республикаимизга ва-люта ҳисобига хар йили бугдойнинг янги нав уруғлари олиб келинмоқда. Муста-қиллигимизда дастлабки даврларда бу тадбир зарур эди. Бугунги кунда ре-спубликаимизнинг турли тупроқ-иклим минтақаларида ўзини кўрсатган 1-2 та яхши нав қолдирилиб, энг асосийси унинг илмий асосланган уруғчилик тизимини йўлга қўйиш вақти келди. Тур-ти танланган, уруғчилиги тўғри ташкил этилган нав 15-20 йиллаб ҳосилдорлик ва сифат кўрсаткичларини пайсатирмай-ди. Нав алмаштириш ва уруғчилик иши доимо давлат назоратида бўлмоғи мақ-садга мувофиқдир.

Ер ости сувлари чуқур жойлашган, катта майдонларга эга фермер хўжалик-лари учун алмашлаб экишнинг тарки-бида 3 йил беда бўлган тизимларни, ер ости сувлари кўтарилган, қишлоқ майдон-га эга фермерлар учун эса таркибда 1-2 йилга мўлжалланган қисқа ротация-ли алмашлаб экиш тизимларини жорий этиш ҳосилдорлик ва тупроқ унумдор-лигини оширишнинг асосий йўли бўлиб қолади. Бир қатор минтақаларда ер ости сувларини кўтарилиши, шўрланиш да-ражасининг қучайиши деҳқончиликда ўзига хос услублар қўллашни тақозо эт-моқда.

Алмашлаб экиш тизимидан келиб чиқ-қан ҳолда экинларни жойлаштириш ре-жасига эътибор бериш алоҳида аҳами-ят касб этади. Фақат пахта-галладан иборат алмашлаб экишнинг ўзига хос салбий томонлари бор. Экинларни жой-лаштиришнинг пухта ишланган режаси-га асос қилиш давлат ва бозор эҳтиёж-ларини тўлақонли қондириш билан бир-га тупроқ унумдорлигини оширишга хиз-мат қилади.

Республикаимизда ишлатилаётган ўғит самарадорлиги пастлигича қолмоқда. Қўллаб минерал ўғитлар тупроққа экил-ган экин учун эмас, балки «беғона ўтлар»ни озиклантириш учун солинади. Ўғитлардан самарали фойдаланишнинг мукаммал давлат дастури ишлаб чиқил-са, яхши бўлар эди. Ёр ресурсларидан самарали фойдаланиш, уни келгуси ав-лод учун сақлаш ва бойитиш чора-тад-бирларини қучайтириш бизнинг зарур бурчларимиздан биридир.

Республикаимизда қишлоқ хўжалик ил-мий-тадқиқот ишларининг аниқгина тарқоқ ҳолда эканлиги ташкилий, молиявий ва кадрлар муаммоларини келтириб чиқар-моқда. Бошқача айтганда, фан ишлаб чиқаришнинг таркибий қисми шаклида фаолият қўрсатиб, худудий бўлиниш ша-клидан тупроқ-иклим минтақаларига қараб бўлиниш шаклига ўтса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Мисрда қўриб, юртимизнинг нақадар ғузалигига, республикаимиз қишлоқ хўжалигидagi мавжуд имкониятларни ўзинча баҳолаб, давлатимиз келажаки-нинг нақадар буюклигига яна бир бор имон келтирдим. Қишлоқ хўжалигидagi мавжуд имкониятлар, омилкор деҳ-қонларимиз, тупроқ-иклим шароитимиз — барчасидан бизда ҳам шу имконият-лардан тохик фойдалансак, қишлоқ хўжалиги соҳаси яқин келажақда яна-да тараққий топишига ишонч қилди.

Тошпўлат УРИНБОЕВ,
Сугориладиган ерларда дон ва
дуққали дон ўсимликлари илмий-
тадқиқот институтининг
Фаллаорол филиали директори.

ОДДИЙ СУВДАН... ФАРЗАНД

Аликул Шахрисабзадаги қишлоқларнинг бирида мол дўхтири бўлиб ишларди. Бир кун шу ерлик бош чўпон ва унинг аёли билан бирга тушлик қилди.

«Ака, кўп йилдан бери касбимизнинг нонини еб юрасиз, - деб қолди бош чўпон. - Албатта, таъаббатдан хабарингиз бўлса керак. Ўзингиз биласиз, оила қурганимизга беш-олти йил бўлди, аммо фарзандимиз йўқ. Шаҳарда зўр врачлардан танишингиз йўқми? Ўтирроқ дори-пори топилиб қолсам майли эди.

Дастурхон бошида ўзига умид қўла-рини тикиб, мунгайиб ўтиришган эр-хо-тинга Аликулнинг раҳми келди. Қани энди қўлидан келса-ю, буларнинг муш-

қулини осон қилса...

«Бир ҳаракат қилиб кўрай-чи... Аликул уйига бориб, роса бош қотирди. Ўйлаб-ўйлаб бир қарорга келгандек бўлди: оддий бир «пенициллин» дорисининг шишасини олди-да, тоза сув қуйди ва «дори»ни минг бир истиҳола билан бош чўпоникига олиб жўнади. Қичкина қорғошчага немисчалаб ёзиб, шишанинг сиртига елимлашкун-ям унутмади.

«Мана шу дори ўн минг сўм турар экан, - деди чўпонга Аликул. - Хар кун чойга бир томчида томизиб ичар экан-сизлар. Қаршидаги бир дўстимиз Германиядан келтирган экан сабини.

Бош чўпоннинг ҳали ўттизга ҳам кирмаган, хушбичимгина аёли уни роса алқиди. Бош чўпон бўлса суюнганидан бир қўзини бор-ей, деб муқофотга бериб юборди.

Чўпоннинг аёли «дори»ни ниҳоятда ихлос билан ича бош-лади. Унда ҳақиқатан ҳам жуда зўр малҳамлигига ишонч туй-ғуси ҳосил бўлганди. Таъва, аёлининг бўйида бўлди. Тўққиз ой деганда фарзанд кўрди. Аликул бу мўъжизани, тасодиф-ни қучли ишонч, ихлос тўғрисида деб билди. Сирни эса ҳеч кимга очишга ботина олмади.

Жовли ХУШБОК

«ҚЎЗИ МАЛИМ» КЕЧИРДИ

Қўзимурод Ғуломов - химия ўқитувчиси. Дарс бо-рарди. Норхолой шаддод қиз. Жуда шўх. Гоҳо ўғил болалар ҳам ундан қўққади. У олдинда ўтирган Фе-рузанинг соғиға бир варақ қорғоз боғлади. Варақда катта қилиб «Шўхратнинг севгилиси» деб ёзилган. Муаллим Феузудан уй ишини сўради, қиз ўрнидан турди. Ноғохон ортада ўтирган ўқувчилар гуриллаб қул-ди. Феуза ортга қаради. Энди олдиндагилар қул-ди...

«Қўзи малим» гуноҳкор Нор-холойни синфдан чиқариб юборди. У мактаб ҳовлисида бир-тутам ўт юлиб, деразага қўйди ва бир варақ қорғозга кат-та харфлар билан «Қўзи малим-га», деб ёзиб қўйди...

Орадан саккиз йил ўтди. Нор-холой босиқ, мулоҳазали она-га айланди. Аммо ҳамон юраги-ни ўша воқеа қийнабди: «Айб ўзимда бўлиб, яна нега нодонлик қилгандим?» Нима қилсам бўлади? Қандай кечирим сўрайман?! Ўқитувчиси «кет, қўзим-га қўринма» деса-чи? Охири, Норхолой қатъий қарорга кел-ди. Иккита синфдошини кўндирди. Бирга боришди.

«Кечиринг... мени... кечиринг... Қўзимурод Ғуломов деди: «Аллақачон кечирганман... Фақат... болаларинг ўзингдай шўх эмасми? - деб сўради. Ҳамма қулди. Норхолой жим қолди.

ЎЗИЛГАН ТАСМА

Хушвақт ака фермер. Вазни 170 киллар бор. Қўрган одам, фил келатти, дейди. Роса семиз. Қорни қол-дай бўлиб олдинга чиқиб кетган. Белидаги ремен-тас-ма зўрга етади. Шимини маҳкам ушлаб туради. Ода-ти шу шимини ремендан ушлаб, тортиб-тортиб юра-ди. Овқатланганда тўрт косани кўрдим демайди. Баъ-зиларнинг айтишича, бир сафар битта қўйни бир ўзи еб қўйган.

Хушвақт ака қоринни тикиб тўйди-риб, йиғилишга борди. Ҳосил байрами анжумани. Ҳокимиятнинг катта зали тўла одам. Режани ошириб баҳарган-ларга мукофотлар берилапти...

«Фермер Хушвақт Худойназаровга телевизор! - деди йиғилиш раиси. Қарсақ бўлиб кетди. Фермер ўрни-дан туришга чоғланди, оғир қимирла-ди. Вох, ремени узалиб кетди. Торт-ди, тасма қўлига келди. Хушвақт ака турмади. Маҳкам жойлашиб ўтирди. «Келинг энди, Худойназаров! Мар-ҳамат!

«Хушвақт ака-а, сизга телевизор! -Э-э, ухлаб қолдингизми? - туртди ёнидаги киши. «Келинг минбарга. Телевизорни олгандан кейин икки оғиз гапиринг-да.

Хушвақт ака жим. Хайкалдай қотиб қолган. Биров «Фермер бир балого йўлқикан» деса, бошқаси «Мазаси йўқ», деди. Кимдир «Туролмайдиган бўлиб қолган», деб қулди. Кимдир масҳаралади, кимдир бош чайқайди. Хуллас, Хушвақт ака ўрни-дан турмади. Икки ёш йигит телевизорни фермернинг ёнига олиб келиб қўйди. Йиғилиш тугади. Ҳамма кетди. Залда бит-та Хушвақт ака қолди. Нима бўлганини эртасига дўстларига гурун-г қилиб берди.

Менгнор Олломуродов

Қишлоқ хўжалиги корхоналари ва фермер хўжаликлари раҳбарлари диққатига!

«АГРОТЕХНИЗМАТ-ММТП» МЧЖ

Сотилади: ТТЗ-80.11., ТТЗ-80.10., МТЗ-80Х, Т-28х4, ДТ-75, Т-4А русумли тракторлар ва уларга эҳтиёт қисмлар.

Сотиб оламиз: Янги ва таъмирталаб ТТЗ-80.11., ТТЗ-80.10., МТЗ-80Х, Т-28х4, ДТ-75, Т-4А русумли тракторларни ва уларнинг эҳтиёт қисмларини.

Тўловлар — пул ўтказиш йўли билан. Маҳсулот сифати кафолатланган. Тел.: 144-90-47, 144-05-42. Факс: 144-16-46.

Тошкент шаҳар Юнус-обод туманидаги 22-қасб-хонар билим юрти томони-дан 1987 йили Мамадалие-ва Гулноза Нематовнага бе-рилган Б-№ 120457 рақам-ли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар С.Раҳимов ту-манидаги 243-мактаб томони-дан 2002 йили Мамамаджонов Тоир-жан Раҳмат ўғли номига берил-ган О'Р-2 № 1431593 рақамли таъин маълумот тўғрисидаги гу-воҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Серге-ли туманидаги "О'К-СНАРОС" хусусий фирма-си тугатилмоқда. Даво-лар эълон чоп этилган са-надан бошлаб бир ой мо-байнида қабул қилинади. Тел. 54-41-88.

Хўрматли фермер, ширкат хўжаликлари раҳбарлари, ишбилармон ва тадбиркорлар!

Маккажўхори крахмали ишлаб чиқарувчи Ўзбекистонда ягона «Фулонг Индустриал» қўшма корхонаси пул ўтказиш йўли билан ёки нақд пулга маккажўхори сотиб олишини маълум қилади.

Шунингдек, Сиз озик-овқат ва саноат крахмалини айни шу шундай йўл билан харид қилишингиз ҳам мумкин. Биз билан ҳамкорлик қилишга таълиф этамиз.

Шошилинг, бу Сиз учун ҳам фойдали.

Манзилмиз: Тошкент шаҳар, Бектемир тумани, Бинокор кўргони, Зироат кўчаси, 1-уй.Телефон: 58-48-97; 108-91-35; факс: 120-58-24; e-mail: tglst@bcc.com.uz

«Давинком» Давлат инвестиция фирмаси томонидан давлат активлари эркин муомаладаги валютага биржа савдосига чиқарилаётган акциядорлик жамиятларининг рўйхати

№	Худуд	Тармоқ ва акциядорлик жамияти номи	Низом жамғармаси (сўм)	Номинал (сўм)	Савдога қўйилаётган акциялар сон (доля)	Низом жамғармасида қўл ҳиссаси (%)	Бир дона акция баҳоси, АКШ долларлари	Бошланғич тақдир баҳоси, АКШ долларлари
1	Сирдарё вилояти	Ўзбекистон темир йўллари «YO.LRETRANS»	21 887 309 000	1 000	10 287 035	47,00	1,44	14 813 330,40

Қўшимча маълумотлар учун телефонлар: 133-38-69, 136-11-65, факс: 133-38-69

Ўзбекистон Республикаси аҳолиси ва меҳмонлари диққатига!

2004 йил 16 апрелдан бошлаб,

ТОШКЕНТ - САМАРҚАНД - ТОШКЕНТ

йўналиши бўйича ҳаракатланадиган «REGISTON» тезюрар йўловчи поездининг чипта нархи

30
фойизгача
арзонлаштирилди.

Йўл чиптаси баҳоси			
«REGISTON»			
поезд №02 Тошкент-Самарқанд	1-класс	6341 сўм	4336 сўм
поезд №01 Самарқанд-Тошкент	2-класс	6741 сўм	4603 сўм
«REGISTON» поездининг ҳаракатланиш жадвали	Ҳаракатланиш кунлари	Жўнаб кетиш вақти	Етиб келиш вақти
поезд №02 Тошкент-Самарқанд	жума, шанба, якшанба	6.50	11.05
Поезд №01 Самарқанд-Тошкент	жума, шанба, якшанба	17.00	21.15

Маълумотлар хизмати: 005, 199-72-15. Вокзал бўйича навбатчи: 199-72-16. Маъмур: 199-76-27. Сафарингиз мароқли ўтсин!

«ЎЗТЕМИРЙЎЛЙЎЛОВЧИ» ОАЖ.

ТўРАЧИЛИКДАН ТУҒИЛГАН ИЛЛАТ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Компьютерлаштиришни янада ривожлантириш ва ахборот-коммуникация технологиясини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги (2002 йил 6 июн) қарори асосида мамлакатимизда салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Фарғона водийсига кириб келаётган оптик (шиша) толали алоқа кабелли ҳам ана шулар жумласидандир. Унга Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ва Япония халқаро ҳамкорлик банки (JBIC) ўртасидаги келишувга биноан 3 миллиард 760 миллион сўм кредит ажратилган.

Янги алоқа тармоғи водий бўйлаб халқаланади, Анди-ларидеги махсус

АТТАНГ

тер назоратида ту-белъ туркумидан тув ва радиоэши-тиришлар учун ажратилади. Демак, телефон алоқаси си-фати ва боғланиш тезлиги ошибгина қолмай, томошабин ва тингловчилар учун ҳам қўлайлик яратилмоқда. Фарғона водийси, жумладан, Наманган вилоят ахли учун алоқа бо-расида жуда кўп муаммоларни хал қилиши қўлайлашган за-монавий тармоқнинг узунлиги уч юз километрдан ортиқ.

Кўриб турибсизки, мақоламиз танқидий эмас, бирорта ор-тиқча гап йўқ. Лекин алоқачилар билан сўзлашиш оғир кеч-ди. Яхшиям, 13 феврал кун "Ўзтелеком" АКнинг "Наман-гантелеком" филиали бошлиғи Баҳодир Нурматовнинг қабулига киришга мўяссар бўлди. Бошлиқ ўринбосари Жа-молиддин Ёқубовга рўпара қилди. Ж.Ёқубов ўз хона-сида билдирдики, бундай юмушлар, яъни муҳбирлар бил-лан сўзлашув Шўхрат Парпиев зиммасига юкланган. Бахтга қарши Ш.Парпиев деганлари хонасида йўқ экан. Хайрият-ки, телефон рақамларини билиб олгандим.

Кўнгириллашиб турдик. Вақтни тайин қилди, борсак йўқ экан. Учинчи боришимда қоровул тўхтатди, арзимни айт-дим. У Ш.Парпиевга кўнгирик қилди ва деди:

-Парпиев қабул қила олмайди. Хуллас, бир илож қилиб Шўхратжоннинг қабулига кир-дик. У тегишли мутахассисни топиб қўйишни айтди ва навбатдаги вақтни тайин қилди. Абдуолим Солиев билан учрашдик. Сўхбат чоғида кабелъ ўтадиган экин ерларининг миқдори ва аҳоли ҳақида ҳам савол бердик.

-Демак, ерлар бузилади деб танқид қилар экансиз, мен бу ҳақда маълумот беролмайман, - деди Абдуолим.

Мақсад бунақамаслигини ўқитиб бўлмади. Аксинча, у мақола битган бошлиқнинг бир кўриб қўйиши лозимлиги-ни айтди. Яна Ш.Парпиев ва Ж.Ёқубовларга учрашиш, ўша маълумотни топиш учун кимнидир қутуш, тагин қўши-ча вақт белгилаш... Бу жараён 21 февралгача (9 кун) давом этди. Ва барибир жуда муҳим қурилиш ҳусусида батафсил маълумот олиб бўлмади. Ўша қатнаш ва телефонлашулар асносида олинган маълумотлар билан кифояланишга маж-бурлик оқибатда юқоридаги хабар тугилди.

"Намангантелеком"даги бундай тўрачилик, белисанд-лик ҳар қандай одамни ранжитиши. Ахир, ҳуқуқий давлат қўрмоқдамиз. Журналистик фаолият, сўз эркинлиги, ах-борот олиш ва тарқатиш ҳуқуқи бир эмас, бир неча қонун билан қафолатланган. Бунинг "Намангантелеком" раҳбар-лари билиб қўйсалар ёмон бўлмасди. Қолаверса, нияти-миз эзгу эди.

Рустамжон УММАТОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

Шунча ўшга кириб, от ҳақида ёмон гап эшитмадим. Аммо, баъзи бир гап-сўзлар юради. Эмишчи, от дев наслидан бўлиб, вақти келганда аслига бир қайтаркан. Шунинг учун отни 20 ёшдан ортиқ саклашмас эмиш. Тўғриси, бу гапларни мен от ўзига тухмат деб би-ламан. Бир воқеа эсимга келиб қолди, айтийин.

Тошпўлат чавандознинг довури ҳар томонга кетган Чибор деган оти бўларди. У асло эгаси орини ерда қолдирмаган. Не-не кўпқариларда не бир отларни чангда қолдириб, ким-нинг ҳавасини, кимнинг ҳасадини келтирмаган дейсиз? Одамларнинг айтишича, кўпқари бошланди дегун-ча жонивор ўзини туттолмай қоларкан. Бунинг сизган чавандоз жонивор кўйиб юборса, бас! Ўзини улоқ устида уй-малашаётган отлар уюрга урар экан-да, эгасига улоқни олишга имкон яра-таркан. Улоқ тақимга босилгандан кейин эса елдек учар, то "Халол!" дейишмагунча тўхтамаскан. Шу зайл жонивор Тошпўлатбойни машқурилик супасидан ҳеч туширмади. Кўп йиллар икки қадрдон элнинг назарида юрди...

Дунё бевафода! Охири иккиси ҳам кексади. На униси, на буниси кўпқарига ярамай қолди. Одамлар-чи, унутди-қўйди. Ҳа, улар ўзи шунақа! Ортада қолганини унутди, унутмаган-лари ҳам тилидан чиқариб ташлай-ди. Тошпўлатбой ҳам нима қиларди, одамлар унутиб бораётганлигини сезгач, давралардан ҳам ўзини тор-ди, охир. Лекин қари отига - содиқ дўстига меҳри сўнмади.

Бундан бир-икки йил бурун шу икки қадрдон ўртасида ажаб воқеа содир бўлди. Бунинг эшитган одамлар яна гапирарди тўшганди ўшанда. Ай-тишларича, воқеадан бир-икки кун олдин жонивор ўзини галати тутта бошлаган. Эгасини кўрганида меҳри жўш урганиданими ёки шунчаки ўр-ганиб қолганиданими, уйноқлаб кутиб оладиган жонивор нимагадир совуқ, бепарво тикиларди. Бунинг устига, кўзларидеги кишини сескантирадиган қизил нурми-ей, алламбалолар бор. Ўша кунлари ҳеч нарса емади ҳам, ичмади ҳам. Тошпўлатбой эса тилпир-чилаб қолган: бир уйга кирар, бир отининг олдида борарди.

Шу зайл икки кун ўтади. Чавандоз кўпроқ унни олдида бўлган. Учинчи кун эса отнинг олдиндан бир қадам ҳам жилмаган. Баъзиларнинг айтиш-

ларича, жонивор билан нималарни-дир гаплашганимиш экан. Гаплашса гап-лашгандир, нима бўпти! Шунинг гап деб кутариб юрганларга ҳеч қойил эмас-кан. Ахир, қадрдон бўлгандан кейин гаплашадиган. Бунинг устига Чибор-ни гап-сўзи тушунмаганди жонивор эди, дейишарди...

Тошпўлатбой отнинг ёлларини силлаган, бўйиндан қучоқлаб, йиғла-ган, йиғлаб ёрқин ўтмишини бир-бир эсларган:

...Чиборжон, бир пайтлар иккимиз қанча-қанча яхши кунларни ўтказган-миз. Улоқни тақимга босиб чопает-ганларимда кўнглимдан кечган гурурини, севинчини ҳеч бир нарса бил-лан алмаштириб бўлмайди. Сен ҳам севинганимнинг ўша дамларида? Би-лардим, севингансан! Бунинг бошқа

отларнинг олдиндан кўкрагини чўққидиб қилиб ўтишлариндан билар-дим, Чиборжон!...

...Агар сен ўзининг галати тутма-гангадир, балки бу ҳақда ўйламаган, гапирмаган бўлардим. Бал-ки бугун билан эмас, ўтмиш би-лан яшаб юрарми-ди. Сен кўзимни очдинг! Чибор-жон, сен кўзимни очдинг! Энди ҳолимни билиб иш қиламан, Чи-боржон!...

Тошпўлатбой жониворга узоқ гапирган. Йиғлаб-йиғлаб гапирган. Чибор эса безъти-бор. Балки, безъ-тибор деса тўғри бўлмас, галати экан-да. Эгаси сев содиқ караса, у ниманидир ку-тармиш. Бу пайт-да вақт ҳам алла-маҳал бўлиб қол-ган экан. Шунда денг жонивор узоқ-узоқ уч марта кишнабди. Хаммаси шундан кейин бошланган: кишнаб

бўлган Чибор аввалига зарб билан ар-қонини узади. Кейин эса пишиқари-ди. Ажаб томони шундаки, унинг бурнидан чиқаётган чинданам олов экан-да. Тошпўлатбой бунинг кўриб, хушини йўқотди. Лекин шундай бўлса ҳам жониворнинг ҳаракатлари-ни кузатмаганди. Қарасак, от эсли-хушли одамга ўхшаб, орқаси билан ерга ўтириб олган, олдинги икки оёғи эса одамнинг кўлидай қутарили-б турган эмиш. Кўзи эса бир ба-ло-бад бўлиб кетган. Кўз соқасида оқи ҳам, қораси ҳам йўқ. Уларнинг ўртини совуқ қизил рангми, нурми эгалаб олган. Кейин оғзини очиб-ди: тишлар ҳам айрича бўлиб кетган.

Чиборнинг кўзидан совуқ нур, бу-риндан олов сочиб, тишларини ша-қиллатиб турган махлуққа айланиб

қолганлигини кўрган Тошпўлатбой турган жойида тошдай қотиб тураве-ради. Энди унинг ёнидаги Чибор оти эмас, таппа-таъёр дев эмиш-да. Ку-тилмаганда махлуқ одамга ташлана-ди. Одам чап бер-маганда уни бир бало қилиб қўйи-ши ҳам ҳеч гап эмас экан. Лекин у кўп ташланмади. Балки, жонивор шу ҳолатда ҳам қадрдонини тани-гандир, билган-дир. Балки, Тош-пўлатбойнинг кўр-қмай қараб тур-ганлиги сабаб бўлгандир. Йиш-қилиб, бир-икки уринишлардан сўнг махлуқ тинч-ланади. Сўнг эса аста-секин ўзига қайта бошлабди. Тонгда тўла ўзига келиб улгурди.

Кўпчилигининг гапимга ишонма-гисизлар-а, сезиб турибман. Ишонсизларми-йўқми, бу-ниси ўзларингиз ҳавола. Ахир, Тош-пўлатбой майда гап, қўшиб-чатадиган

Н.АЛМУРОДОВ олган сурат-лавҳа.

Орзулари осмон қадар.

Н.АЛМУРОДОВ олган сурат-лавҳа.

ВОҚЕА

одам эмас, у чин сўзли, мард одам. Нимани кўрган бўлса, барини уйда-гиларига айтиб берган. Мен ҳам ун-дан-бундан эшитганларимни айтаяп-ман.

Шуйтиб, ажаб воқеани эшитган баъзи бир маслаҳатгўйлар отни йўқ қилишни маслаҳат беришибди. Фаҳмлашимча, Тошпўлатбой отдан пича хафа бўлган шекилли, дарров қаршилиқ қилмади. Авваллари шун-дай маслаҳатни эшитганди борми, маслаҳатгўйнинг уриб бошини ёрган бўларди. Чавандознинг шу ҳаракати-ни унча тушунмадим! Нега отидан хафа бўлади? Ахир, жонивор журта-га махлуқ бўлган эмас-ку! Унинг қис-матиди шу нарса бор экан, у шўрлик нима қилсин?! Халиям шўкур қилиш керак, махлуқлигига бориб майиб қилиб қўймади...

Тошпўлатбой ҳеч нарса демасдан маслаҳатгўйларни кузатади. Ҳеч ким-сага бир оғиз сўз демасдан ётади. Балки, оти билан кечган дамлари-ни эслайдиган, балки энди жониворни нима қилиш кераклиги ҳақида ўйла-гандир. Бунисига бир нарса дейёл-ман. Бандасининг кўнглидагини бир Яратган Эгамдан бўлак ким ҳам би-ларди. Қисқаси, у шу кеча ётиб ёт-гандай, ухлаб ухлагандай бўлмаган-лиги рост! Бунга ишонса бўлади. Эртаси кунни каллаи саҳарлаб тура-ди. Ҳеч вақт ўтмасдан бир-иккита мас-лаҳатгўйлар ҳам ётиб келибди, денг!

Улар уч-тўрт киши бўлиб, отхона-га ўтишди. Не кўз билан қўришсин-ки, от ўлиб ётган экан. Тошпўлатбой-нинг бовари тўлиб турган экан, ше-килли, "Чиборжон, Чиборжон!" деб оламини бузиб йиғлайверибди-йи-ғлайверибди. Йиғилганлар ҳам ҳеч нарса дейишмади. Охири, йи-ғлаб кўзёшлари тугагач, жониворнинг жасадини тоза жойга олиб бориб кўмиб келган. Шу-шу, чавандознинг дарди-дунёси қоронғи тортиган. Чи-бор ўзи ҳасрат қилса бўладиган от бўлган-да, доғида қуйидадиган от бўлган-да... Яна нимасини айтийин...

Яқинда эшитдим, Тошпўлат чаван-доз ётиб қолди. Ишқилиб худойим шифо берсин, сабр берсин! Банда-сининг қўлидан яна нима келарди?!

Зокир ХУДОЙШУКУР,
журналист.

ри бунга мисол бўла олади.
"Борлигим саклай десанг
илм-хунардан қил яроқ!
Йўқ эса олғай борингни
қилмай ҳеч ким сўроқ.
Ер юзи ўзгарди аммо,
Ўзгаридан бизда йўқ,
Синди Туркистон элнинг
бошида юз минг таёқ..."
Нима учун биз ўзбек халқи ўзга мил-латлар қўлигида қолдик, деган саво-лимизга, бунинг бош сабаби - динни асоси билан тушунмаган илм-мадани-

Маълум бўлишича, Султон Увайс асли мўғуллардан бўлиб, Амир Тему-рга Мовароуннахр, Хоразми мўғуллар-дан овоз қилиш жанглирида жуда катта қаршилиқ қўрсатган экан. Хозирда Ко-раккалпоғистоннинг Бөрүний туманида жойлашган тақир тошдан иборат баланд-лиги 300-400 метрдан ошмайдиган тоғ-да жуда катта жанг бўлган ва Султон Увайс жангда жароҳатланиб кеткан. Султон Увайс шу қонганича хозирги Ко-зоғистоннинг Хитой билан чегараси ёнида дунёдан кўз юмган ва ўша ерда

атиргўлнинг баргларида доривор "гул қанд" тайёрлар эдилар. Эрта саҳарда ёшлари тўқсонга кирган бўлса ҳам кет-мон олиб боғ ёнидан ўтган катта ариқ-дан сув тараб, ҳар бир экин қаторига сувни миллиллатиб қуяр эдилар. Шу тарзда дала ҳовлимиз бутун ёз бўйи муттасил кўм-кўк бўлиб, турли-туман до-ривор қўқатлардан тортиб, райхон, атир-гўллар билан ранг-баранг товланиб ту-рар эди. Бобомлар ўз қўллари билан та-вуз, қовун экиб, улар пишгандан сўнг авваламбор ўз яқин дўстлари ва шо-

Очулур турлукча ернинг гуллари.
Ел эсар чоғи саҳарда сесканиб,
Дилбаримнинг ёзулур кокуллари.
Тонг шамоли ўпса гўнча оғзини,
Юмса бўлмас жилмайиб гул лаблари.
Боғ ичида сарвилар эсрик мидур,
Ё сатан нозила эгмиш бўйлари.
Сайр этиб қирмиш боғ ичра дилбарим,
Қирик тарам эрмиш анинг сунбуллари.
Тоғ-саҳро сайри этса очилур,
Бенаволарнинг тутуқ кўнглилари.
Бил ганимат келди эрса бу баҳор -
Сўхбати соз дўстларининг мажлислари.
Ҳар йили келгай кўрсанкан баҳор,
Ўтти келмас Соғуний ёшликлари.
Навбахор номига ёздим бу баҳор,
Назмимга чекдим асалдек сўзлари.

Мана бобом ва у кишига ўхшаб ният қилганлар айтганидек, муस्ताқил давлат бўлди. Миллатимиз ёшлари замонавий фанларни чўқур эгаллашга, ўз она тилида ўқишга ва сўзлашишга эгалар. Та-рихимиз ва миллий қадриятларимиз ар-доқланмоқда, эъзозланмоқда. Шулар қаторида Ватан ва миллат фидойиси Алихон тўра Шокирхон тўра ўғли Соғу-нийнинг ҳам хотирасини авлодлар ёд этмоқда.

Фурқат ҒАҒҒОРОВ,
қишлоқ ҳўжалик фанлари доктори.

ОЛТИН БОБО

афн қилинган. Кейинчалик жанг таас-суротлари сабабли тоғ Султон Увайс номини олган. 17 асрга келиб тоғнинг бошлангида номалум Султон Увайс мақбараси қурилган эканлигини сўзлаб бердилар.

Султон Увайс тоғи бағрида ҳозир-
**9 МАЙ — ХОТИРА
ВА ҚАДРЛАШ КУНИ**

гача мустамлакачи Султон Увайсининг сохта мақбарасига одамлар келиб ба-мисоли авлиёга сизинишди. Аввалам-бор Султон Увайс номи билан тарихда икки шахс бўлган. Бири истилочи, ик-кинчиси олим, файласуф. Замонасининг илгор зиёлиси, мутафаккир диний олим бўлганлигини сўзлаб бердилар.

Бобомиз нафратли олим, диний олим бўлибгина қолмай, дехқончиликни, ерни севган инсон эдилар. У киши дала ҳов-лида ўз қўллари билан полиз, сабзавот экинлари экиб, мевали дарактларни пайванд қилар, ёз ойларида очилган

гирдлари билан баҳам кўрар эдилар. Табиати севиб талайгина шеърлар ёзардилар.

Айниқса, Олтин бобом баҳорни ўзгача севар, эрта баҳорда ёш қари қарин-дош-уруғлар бир автобус бўлиб шаҳар четига тоғу тошларга чиқардилар. Собик шуро даврида Наврўз байрами кенг ни-шонланмаслигига қарамасдан, ҳар йили 21 март кунини фарзданлиқ, наби-ра ва абирали билан биргаликда ҳа-лим, сумалак, кўк сомса пиширилиб, бобом бошчилигида байрам дастурхо-ни атрофига ўтириб, баҳор ҳақида шеърлар ўқилар эди. Шулардан бири 1963 йилда Наврўзга атаб ёзилган.

Ўтди тўқсон келди, кўклар қунари,
Сайрашур харён баҳор булбуллари.
Кўзи қўйнига тушар бўлса қуёш,
Тенглашур тунлар билан кундузлари.
Ёш оқар бўлутлар кўзидан,

ЁШЛАР — ГИЁҲВАНДИЛКА ҚАРШИ

Гулистон шаҳридаги педагогика касб-хунар коллежи спорт мажмуасида волейбол ва баскетбол бўйича турнир ўқуштирилди.

Унда вилоятдаги лицейлар, коллежлар жа-моалари ўзаро беллашишди. 120 нафар ёш спортчи қатнашган мусобақа якунида спорт-нинг ҳар икки турида ҳам биринчи ўринни мажур коллеж спорт жамоаси эгаллади. Бахс-лар "Ёшлар — гиёҳвандликка қарши" шиори остида бўлиб ўтди.

СУВ СПОРТИ РИВОЖЛАНАДИ

Наманган вилоятида янги сув спорти саройи бунёд этилди.

Ўшбу замонавий услубда қурилган мажмуа-нинг очилиши муносабати билан сузиш бўйи-ча мамлакат оқик биринчилиги мусобақала-ри ҳам ташкиллаштирилди. Унда Қорақалпо-ғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва бар-ча вилоятлардан ташриф буюрган ёш сузувчи-лар қолиблик учун кураш олиб боришди.

ҚАШҚАДАРЁЛИК БОЛАЛАРГА

Қашқадарё вилоятида болалар спортини ривожлантиришга катта эъти-бор қаратилмоқда.

Шу кўнча вилоят Болалар спортини ри-вожлантириш жамағамаси, "Қамолот" ёшлар илжимой ҳаракатининг вилоят бўлими халда ҳомий ташкилотлар ёрдамида болалар учун 12 та янги спорт иншоотлари қуриб битказилди. Қарши шаҳрида фаолият юри-таётган қарат қлубига аъзо бўлган ёшлар сонини тобора ортиб бормоқда. Қарат бўйича қора белбоғ соҳибни Алишер Содиқов раҳбар-лик қилаётган ушбу клубда машғулотлар си-фатли ташкил этилаётганлиги боис, қарши-лик ёш қаратчилар ушбу спорт тури бўйича ўсириллар ўртасидаги мамлакат биринчилиги бахсларида пешқадамлиқни қўлга киритиш-ди.

Имомали УЛҒАТОВ тайёрлади.

РОССИЯ МАҒЛУБ БЎЛДИ

Футбол бўйича жорий йилда Порту-галияда ўтадиган Европа чемпионати-да яхши натижани қўлга киритишга ҳа-ракат қилаётган Россия терма жамоаси қатор ўртоқлик учрашувлари ўтказмоқда.

Ана шундай бахслардан навбатдагиси 28 апрел кунини Норвегия пой-тахти Осло шаҳ-рида ўтказилди. Георгий Ярьев шоғирдлари бу сафар Норвегия термасига қар-ши саф тортишди. Мукамал таркиб билан майдонга тушган россиялик футболчилар 30 дақиқа ичида ўз дарвозаларидан уч бор тўп ўтказиб юборишди. Аввалига Мартен Андре-сен 25-дақиқада мезбонлар дарвозабони Игор Акинфеевни хато қилишга мажбур қил-ди. Биринчи бўлим ахулинишига санокли дақиқалар қолганда эса норвегиялик фут-болчилар учрашувдаги иккинчи голни кирити-шди. Сигурд Рушвельднинг бош билан берган зарбасини Игор қайтаришга ожизлик қилди.

Ана шундай бахслардан навбатдагиси 28 апрел кунини Норвегия пой-тахти Осло шаҳ-рида ўтказилди. Георгий Ярьев шоғирдлари бу сафар Норвегия термасига қар-ши саф тортишди. Мукамал таркиб билан майдонга тушган россиялик футболчилар 30 дақиқа ичида ўз дарвозаларидан уч бор тўп ўтказиб юборишди. Аввалига Мартен Андре-сен 25-дақиқада мезбонлар дарвозабони Игор Акинфеевни хато қилишга мажбур қил-ди. Биринчи бўлим ахулинишига санокли дақиқалар қолганда эса норвегиялик фут-болчилар учрашувдаги иккинчи голни кирити-шди. Сигурд Рушвельднинг бош билан берган зарбасини Игор қайтаришга ожизлик қилди.

**ФЕРМЕРЛАР,
ИССИҚХОНА ЭГАЛАРИ
ДИҚҚАТГА!**
Минерал ўғит — кальций нитрат (кальций селитраси) арзон нархда сотилади.
Тошкентдаги телефон:
134-69-13

**РЕКЛАМА ВА
ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ**
телефони:
133-44-43,
136-58-83.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083,
Тошкент,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

**РЕКЛАМА ВА
ЭЪЛОНЛАР МАТНИ
УЧУН БУЮРТМАЧИ
ЖАВОБГАР**
Навбатчи:
Ш.ОРТИҚОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - ракам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

Буюртма Г-520, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қозғоқ бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: Адади - 11114

Газета таҳририятнинг ўзига компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.